

Flight Academy
of National Aviation University

Льотна академія
Національного авіаційного університету

МАТЕРІАЛИ

X Міжнародної науково-практичної конференції

Управління високошвидкісними рухомими об'єктами та професійна підготовка операторів складних систем

З нагоди 70-річчя академії

24 листопада 2021 року

70 років
ювілей

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬОТНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Матеріали

**X Міжнародної науково-практичної конференції
«Управління високошвидкісними рухомими
об'єктами та професійна підготовка операторів
складних систем»**

(з нагоди 70-річчя академії)

24 листопада 2021 року

Кропивницький, Україна

2022

- У 67   Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції «Управління високошвидкісними рухомими об'єктами та професійна підготовка операторів складних систем» 24 листопада 2021 року, Кропивницький: - ПП «Ексклюзив - Систем», 2022 р. - 428 с.

*Рекомендовано до друку вченою радою Львівської академії
Національного авіаційного університету
(протокол №2 від 31.01.2022 року)*

У збірнику подано тези доповідей за матеріалами X Міжнародної науково-практичної конференції «Управління високошвидкісними рухомими об'єктами та професійна підготовка операторів складних систем».

Метою конференції є обмін науково-технічною інформацією, визначення перспективних шляхів розробки та розвитку нової техніки та технології, виявлення актуальних проблем, нових можливостей в галузі авіаційного транспорту та професійної підготовки.

За достовірність та науковий зміст викладеного матеріалу відповідають автори.

Посилання обов'язкове у разі передрукування або цитування.

<i>Б.Р. Стецюк</i>	
Права пасажирів у Європейському Союзі під час авіап перевезень у контексті COVID – 19	373
<i>Л.В. Мошняга</i>	
Нормативно-правове регулювання міжнародних перевезень пасажирів.....	375
<i>Л.В. Мошняга, Д. Кандейкіна</i>	
Кримінальне судочинство в умовах державно-правового реформування	378
<i>О.А. Троянський</i>	
Національна політика цифровізації освіти в Україні.....	380
<i>І.І. Якуніна, Д.П. Возний</i>	
Основні підходи до формування стратегій розвитку авіакомпаній.....	384

Секція 10

Інноваційні освітні технології підготовки операторів складних систем

<i>В.І. Аксьонова</i>	
Критичне мислення як складова інформаційної компетентності та наукової діяльності сучасного фахівця: інноваційні освітні технології підготовки докторів філософії	385
<i>І.І. Галімська, В.О. Галімський</i>	
Психолого-педагогічні аспекти ефективного формування фізкультурно-оздоровчих компетенцій особистості курсанта	388
<i>О.В. Захарова, О.В. Лопатюк</i>	
Пошаудиторна робота як складова процесу формування фізкультурно-оздоровчих компетенцій майбутніх авіаційних фахівців.....	391
<i>Л.В. Калініченко</i>	
Оптимізація змісту мовної підготовки авіаційних операторів-пілотів	393
<i>О.В. Лопатюк, О.В. Захарова</i>	
Рефлексивна компетентність як характеристика психофізіологічної надійності майбутнього авіаційного фахівця	395
<i>Ю.А. Мазуренко</i>	
Методична карта дослідження рівнів сформованості готовності майбутніх авіаційних інженерів-механіків до професійної комунікації	397
<i>М.І. Півень</i>	
Структурні компоненти фізкультурно-оздоровчої компетентності курсантів-пілотів.....	399
<i>М.І. Півень, О.А. Редозубов, Є.О. Проценко</i>	
Методика організації онлайн-воркшопу з формування теоретичного розуміння здоров'я і його детермінант	401
<i>М.І. Півень, Я.О. Фурдуй</i>	
Етапи формування в курсантів-пілотів фізкультурно-оздоровчих компетентностей	404
<i>Т.С. Плачинда</i>	
Професійна підготовка майбутніх фахівців авіаційної галузі в умовах дистанційного навчання	406
<i>І.І. Романько</i>	
Використання елементів дистанційних освітніх технологій у процесі викладання дисципліни «Історія авіації»	407
<i>І.І. Романько</i>	
Формування компетенцій операторів складних систем на основі дистанційного навчання	409

Оптимізація змісту мовної підготовки авіаційних операторів-пілотів

Модернізація освітнього процесу в закладах вищої освіти передбачає вдосконалення традиційних підходів та оновлення змісту освіти. У цьому аспекті особливої актуальності набуває вдосконалення технологій навчання та оптимізація змісту мовної підготовки нефілологів, у тому числі майбутніх авіаційних операторів-пілотів. Адже особистість молодого фахівця «формується переважно на мові, на її лексико-понятійному апараті та її засобами» (2, с.2), а будь-яка професійна діяльність безпосередньо пов'язана зі спілкуванням.

Аналіз змісту чинних навчальних планів та програм авіаційних ЗВО щодо мовної підготовки засвідчив, що студенти опановують такі лінгвістичні курси: «Професійна англійська мова», «Авіаційна англійська мова», «Іноземна мова», «Ділова українська мова» та відповідно до Державного стандарту вищої освіти «Українську мову за професійним спрямуванням».

Аналіз змістового наповнення навчальних посібників та підручників з мовної підготовки дозволив виокремити певні недоліки мовної підготовки майбутніх авіаторів: зміст дисципліни «Ділова українська мова» часто зводиться до опрацювання особливостей офіційно-ділового стилю та правил укладання ділових паперів, удосконалення правописного рівня грамотності студентів, у той час як особливостям форм і видів усного спілкування приділялося мало уваги, не кажучи вже про врахування специфіки майбутнього професійного спілкування (3, с. 114).

Практичні блоки навчальних посібників здебільшого репрезентують вправи і завдання, розраховані на студентів технічних спеціальностей, без урахування авіаційної специфіки.

В основу мовної підготовки майбутніх авіаційних операторів у профільних ЗВО повинен бути покладений компетентнісний підхід, покликаний забезпечити формування ключових і професійних компетентностей. Комунікативна компетенція розглядається як обов'язкова в системі профільних компетенцій майбутніх пілотів ПС.

Комунікативна методика зорієнтована на посилення практичної спрямованості змісту навчання мови з акцентуванням уваги на формування у студентів умінь і навичок спілкування в типових ситуаціях майбутньої професійної діяльності.

Професійне мовлення авіаційних операторів-пілотів включає такі складники:

- 1) спілкування «земля – повітря» як спілкування всесередині соціуму «авіаційні оператори» під час виконання польоту повітряним судном;
- 2) спілкування з представниками технічного персоналу, що здійснює обслуговування повітряного судна, в позапольотний час з метою організації польоту та забезпечення його безпеки;
- 3) спілкування з пасажирями, традиційне – опосередковане - задля надання інформації про перебіг польоту та за нестандартних ситуацій – неопосередковане – з метою забезпечення безпеки польоту (1, с.15).

Крім того, до переліку обов'язкових професійних мовнокомунікативних умінь і навичок майбутніх пілотів включають: уміння оформлювати відповідну професійну документацію (бортовий журнал, наприклад) та швидко віднайти в довідковій літературі на борту повітряного судна необхідну технічну інформацію.

Тобто основою мовної підготовки майбутніх операторів-пілотів повинна бути робота з формування зазначеного переліку мовленнєвих професійнозорієнтованих умінь та навичок, що є фундаментом для успішної професійно-мовленнєвої надійності, а відтак і безпеки авіаційного транспорту.

Таким чином, аналіз змістового наповнення мовної підготовки майбутніх авіаційних операторів дає змогу зробити висновки щодо недостатньої орієнтації на прагматичний контекст та неналежний рівень застосування компетентнісного підходу до сформування професійних мовнокомунікативних умінь і навичок, що зумовлює необхідність розробки відповідної методики навчання мові в ЗВО авіаційного профілю і на її основі – навчальних посібників та підручників з професійно зорієнтованим теоретичним та дидактичним наповненням.

Список використаних джерел

1. Ковтун О. В. Теоретико-методичні засади формування професійного мовлення у майбутніх фахівців авіаційної галузі: автореферат дис. д-ра пед. наук: 13.00.02; 13.00.04 / Одеський національний ун-т. Одеса, 2013. 44 с.

2. Мацько Л.І. Матимемо те, що зробимо. До питання формування мовної культури / Л.І. Мацько// Дивослово. 2001. № 9. С. 2 -3.

3. Скибун Н. Формування професійної мовленнєвої компетентності майбутніх фахівців нефілологічних спеціальностей як лінгводидактична проблема / Науковий вісник Миколаївського національного ун-ту ім. В.О. Сухомлинського. Педагогічні науки: збірник наукових праць / За ред. Проф. А.Л. Ситченка. Миколаїв: МНУ ім. В.О. Сухомлинського, 2016. №1 (52). С. 113 – 118.